

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

เอกสารประกอบการชี้แจง

เสนอ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2569

วุฒิสภา

เอกสารประกอบ
การชี้แจงงบประมาณ

สารบัญ

	หน้า
1. รายนามผู้ชี้แจง	1
2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงสร้างหน่วยงาน การดำเนินการกิจหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง หน่วยงานและการบูรณาการหรือประสานภารกิจในมิติด้านอื่น	2
3. ภาพรวมงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ 3 ปีย้อนหลัง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2569) ตามแบบ สว.69-01 (กรม/หน่วยงาน)	5
4. ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และโครงการที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตามแบบ สว.69-02 (กรม/หน่วยงาน)	9
5. ผลการเบิกจ่ายและผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 ตามแบบ สว.69-03 (กรม/หน่วยงาน)	14
6. การดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา ตามแบบ สว.69-04 (กรม/หน่วยงาน)	23

1. รายนามผู้ชี้แจง

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
2.	นางสาวทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ	ผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์
3.	นางสาวเพชรดา อยู่สุข	รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านบริหารจัดการ
4.	นางอาณดา นิรันตรายกุล	รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านการพัฒนา
5.	นางสาวนภาพร มณฑานพรัตน์	รักษาการผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน

ผู้ประสานงาน

1.	นายประสาน กันยานัน	หัวหน้ากลุ่มแผนงานและงบประมาณ หมายเลขโทรศัพท์ 081-765-7056
2.	นางสาวชลดา ปัทมรังสรรค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน หมายเลขโทรศัพท์ 083-154-6099

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงสร้างหน่วยงาน การดำเนินการกิจหน้าที่และอำนาจ
ตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน และการบูรณาการหรือประสานภารกิจในมิติด้านอื่น

วิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงสร้างหน่วยงาน การดำเนินการกิจหน้าที่และอำนาจ ตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน และการบูรณาการหรือประสานภารกิจในมิติด้านอื่น

วิสัยทัศน์

ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความอยู่ดีมีสุข ด้วยการวิจัยและพัฒนา สืบสาน รักษา ต่อยอดงาน
โครงการหลวงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

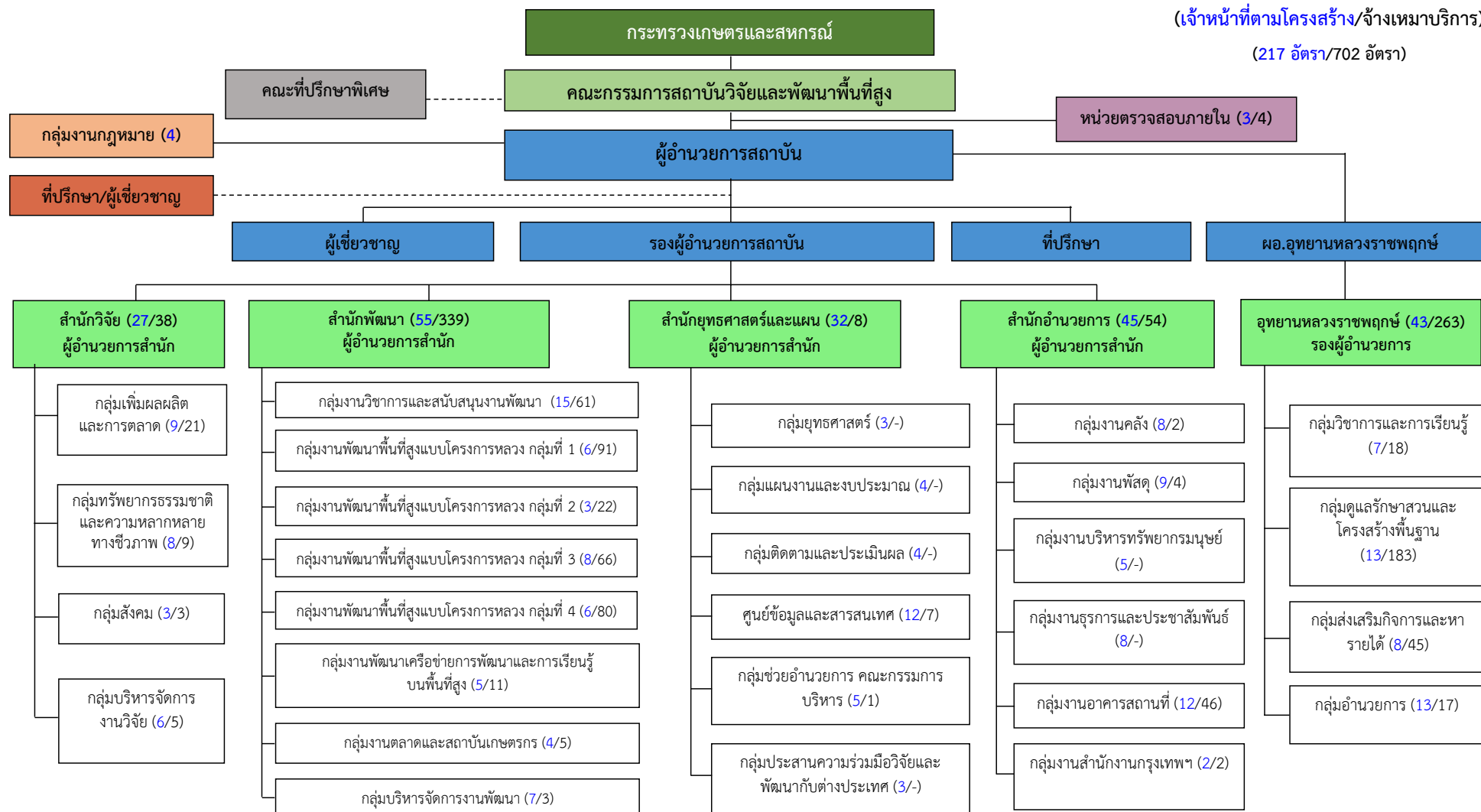
พันธกิจและภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน

1. ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง
2. สนับสนุนการวิจัยรวบรวมรักษาและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งรักษาคุณค่า
และสร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง
3. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน
เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับ
แนวทางของโครงการหลวง รวมทั้งการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ
ฟื้นฟู และรักษาสิ่งแวดล้อม
4. จัดให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยพัฒนา และเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนา
พื้นที่สูงอย่างครบวงจร ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว
5. เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ทั้งภายใน
และต่างประเทศ
6. พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้พืชสวน ความหลากหลายทางชีวภาพ
และแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรและวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ

โครงสร้างของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

(เจ้าหน้าที่ตามโครงสร้าง/จ้างเหมาบริการ)

(217 อัตรา/702 อัตรา)

หมายเหตุ 1 : ผังโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานสถาบัน และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน ตามข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567 เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2567

3. ภาพรวมงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ 3 ปีย้อนหลัง
(ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2569)

(แบบ สว.69-01 (กรม/หน่วยงาน))

ภาพรวมงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ 3 ปีย้อนหลัง
(ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2569)

.....

ชื่อหน่วยงาน.....สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน).....

1. จำแนกตามลักษณะรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
				เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	504.8639	531.6437	564.0151	32.3714	6.09
1.1 รายจ่ายประจำ	331.6573	343.7876	153.0122	-190.7754	-55.49
1.2 รายจ่ายลงทุน	173.2066	187.8561	411.0029	223.1468	118.79

2. จำแนกตามงบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
				เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	504.8639	531.6437	564.0151	32.3714	6.09
2.1 งบบุคลากร					
2.2 งบดำเนินงาน					
2.3 งบลงทุน					
2.4 งบเงินอุดหนุน	504.8639	531.6437	564.0151	32.3714	6.09
2.5 งบรายจ่ายอื่น					

3. เงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

รายการ	ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
				เพิ่มขึ้น/ ลดลง	ร้อยละ
3.1 เงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือยกมา	263.7981	241.7236	203.5004	-38.2232	-15.81
3.2 รายได้ประเภทเงินนอกงบประมาณ	555.1911	576.8357	611.9881	35.1524	6.09
3.3 รวมเงินนอกงบประมาณทั้งสิ้น (3.1+3.2)	818.9892	818.5593	815.4885	-3.0708	-0.38
3.4 นำไปสมทบกับงบประมาณ	48.0978	49.7239	50.8399	1.1160	2.24
(1) งบบุคลากร					
(2) งบดำเนินงาน					
(3) งบลงทุน					
(4) งบเงินอุดหนุน	48.0978	49.7239	50.8399	1.1160	2.24
(5) งบรายจ่ายอื่น					
3.5 คงเหลือหลังหักเงินนำไปสมทบกับงบประมาณ (3.3-3.4)	770.8914	768.8354	764.6486	-4.1868	-0.54
3.6 แผนการใช้จ่ายอื่น	529.1678	565.3350	625.7361	60.4011	10.68
(1) ภารกิจพื้นฐาน	164.1486	167.8557	172.5534	4.6977	2.80
- รายจ่ายประจำ	163.8822	160.0565	166.7344	6.6779	4.17
- รายจ่ายลงทุน	0.2664	7.7992	5.8190	-1.9802	-25.39
(2) ภารกิจเพื่อการพัฒนา	365.0192	397.4793	453.1827	55.7034	14.01
- รายจ่ายประจำ	318.0645	210.7724	336.8490	126.0766	59.82
- รายจ่ายลงทุน	46.9547	186.7069	116.3337	-70.3732	-37.69
3.7 คงเหลือ (3.5-3.6)	241.7236	203.5004	138.9125	-64.5879	-31.74

หมายเหตุ : วงเงินที่นำไปสมทบตามแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตามฐานข้อมูลสำนักงบประมาณ และ/หรือ เอกสารงบประมาณ

4. งบประมาณตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มแผนงาน 3 ปีย้อนหลัง

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน		ปี 2567 (1)	ปี 2568 (2)	ปี 2569 (3)	เปรียบเทียบ (2) และ (3)	
					เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น		504.8639	531.6437	564.0151	32.3714	6.09
4.1	แผนงานพื้นฐาน					
	(1) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	48.0454	46.1394	49.1092	2.9698	6.44
4.2	แผนงานยุทธศาสตร์					
	(1) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	354.6502	379.0793	401.2691	22.1898	5.85
4.3	แผนงานบูรณาการ					
	(1) แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	0.5117	0.9949	4.9136	3.9187	393.88
4.4	แผนงานบุคลากรภาครัฐ	101.6566	105.4301	108.7232	3.2931	3.12
4.5	รายการดำเนินการภาครัฐ					

4. ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และโครงการที่สำคัญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

(แบบ สว.69-02 (กรม/หน่วยงาน))

ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ และโครงการที่สำคัญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

.....

ชื่อหน่วยงาน.....สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน).....

1 ภาพรวมแผนงาน ผลผลิต/โครงการ จำแนกตามงบรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน – ผลผลิต/โครงการ (ทุกแผนงาน)	งบบุคลากร					งบดำเนินงาน					งบลงทุน			งบอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวมทั้งสิ้น
	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ตอบแทนพนักงานฯ	รวม	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	รวม	ค่าครุภัณฑ์	ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รวม			
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม														401.2691		401.2691
(1) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงเชิงพื้นที่แบบองค์รวมอย่างบูรณาการ														259.4548		259.4548
(2) โครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาบนพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม														141.8143		141.8143
2. แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล														4.9136		4.9136
(1) โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล														0.9988		0.9988
(2) โครงการจัดหาโปรแกรมลิขสิทธิ์เพื่อการปฏิบัติงาน														3.9148		3.9148
3. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม														49.1092		49.1092
(1) ผลผลิต : การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร														49.1092		49.1092
4. แผนงานบุคลากรภาครัฐ														108.7232		108.7232

คำชี้แจง : 1. ให้กรม/หน่วยงาน ระบุข้อมูลทุกแผนงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

2. ให้ระบุข้อมูลเฉพาะผลผลิต/โครงการ ที่อยู่ในแผน ทุกโครงการ โดยไม่ต้องลงรายละเอียดถึงกิจกรรม

3. เฉพาะ “แผนงานพื้นฐาน” และ “แผนงานบุคลากรภาครัฐ” ให้ระบุเฉพาะภาพรวมตัวเลขงบประมาณ ไม่ต้องระบุรายละเอียด ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม

4. ใช้ฐานข้อมูลตามคำของงบประมาณ แบบ สบป.1009 (หน่วยงาน) : คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และ/หรือ เอกสารงบประมาณเล่มขาวคาดแดง

2. โครงการที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

แผนงาน – ผลผลิต/โครงการ – กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	งบรายจ่าย	ลักษณะการดำเนินการ	ที่มา/ความต้องการโครงการ	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันที่ทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม โครงการพัฒนาพื้นที่สูงเชิงพื้นที่แบบองค์รวมอย่างบูรณาการ กิจกรรม การพัฒนาพื้นที่สูงเชิงพื้นที่แบบองค์รวมอย่างบูรณาการ ตัวชี้วัด : (1) เชิงปริมาณ : เกษตรกรได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง 85,000 ราย (2) เชิงปริมาณ : พื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟูและมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น 24,000 ไร่ (3) เชิงคุณภาพ : จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนามบนพื้นที่สูง 2,990 กลุ่มบ้าน (4) เชิงคุณภาพ : ร้อยละกลุ่มบ้านเป้าหมายที่มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีรายได้ร้อยละ 65	259.4548	งบเงินอุดหนุน	(1) งบประมาณที่เสนอขอสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ (โครงการปีเดียว) (2) รายการผูกพันตามสัญญา จำนวน 1 รายการ ได้แก่ ก่อสร้างอาคารสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2568 – 2570) (3) ไม่มีรายการผูกพันใหม่ในปี 2569	(1) ที่มา : สวพส.มีภารกิจในการสนับสนุนงานโครงการหลวงและนำผลสำเร็จของโครงการหลวงไปขยายผลยังพื้นที่สูงอื่นๆ ของประเทศ พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยงาน สอดรับกับมติคณะรัฐมนตรีและนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่สูงอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ดำเนินงานภายใต้แผนระดับ 3 จำนวน 3 ฉบับ ครอบคลุม ปี พ.ศ. 2566 – 2570 ได้แก่ - แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) - แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) - แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) (2) สภาพปัญหา/ความต้องการ: - พื้นที่สูงของประเทศไทยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตภูเขาและป่าไม้ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศที่ห่างไกล ทุกกันดาร และเข้าถึงยาก ส่งผลให้โครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการด้านสังคม รวมถึงระบบสาธารณสุขยังไม่ทั่วถึง พื้นที่เหล่านี้มักอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรืออุทยานแห่งชาติ และแหล่งต้นน้ำซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ - ประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ คนไร้สัญชาติ และมักจะเป็นผู้ด้อยโอกาส ประสบปัญหาความยากจนอย่างรุนแรง มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่ำและจำนวนคนจนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ - ปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาน้ำท่วมและดินสไลด์ในฤดูฝน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเสียหายกับชุมชน ทั้งส่วนพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน อีกทั้งยังเผชิญกับปัญหากล้วยแล้ง ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภค รวมถึงปัญหาหมอกควัน PM2.5 ที่เกิดจากการเผา - การกระจายการพัฒนาไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุมกลุ่มบ้านบนพื้นที่สูง	มีการสำรวจความพร้อมของพื้นที่กลุ่มบ้านเป้าหมาย 2,990 กลุ่มบ้าน ใน 18 จังหวัด สามารถดำเนินโครงการก่อนผูกพันจัดซื้อจัดจ้าง และเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	ประชาชนเป้าหมายมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี เข้าถึงบริการพื้นฐานภาครัฐ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและหลุดพ้นจากความยากจน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีตัวชี้วัดต่างๆ ดังนี้ - ชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างน้อย 2,990 หมู่บ้าน (ปี พ.ศ. 2568 ดำเนินการ 2,750 กลุ่มบ้าน) ใน 18 จังหวัด มีความมั่นคงด้านอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - เกษตรกรมีรายได้จากการส่งเสริมอาชีพบนพื้นที่สูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ลดการเผา ไม่บุกรุกป่า และสร้างรายได้) และเกษตรมูลค่าสูง ไม่น้อยกว่า 520 ล้านบาท - มีพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟูและมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น 24,000 ไร่

แผนงาน – ผลผลิต/โครงการ – กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	งบรายจ่าย	ลักษณะการดำเนินการ	ที่มา/ความต้องการโครงการ	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันที่ทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
				(3) ความจำเป็นเร่งด่วน : จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงต้องเร่งดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงเชิงพื้นที่แบบองค์รวมอย่างบูรณาการ เพื่อแก้ไข ปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และคุณภาพชีวิต สร้างความเข้มแข็งให้กับคนและชุมชน ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ พร้อมกับส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าฟู และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาและกระจายการพัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย 2,990 กลุ่มบ้าน		
<p>2. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม</p> <p>โครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาบนพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม</p> <p>กิจกรรม : การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการพัฒนาบนพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม</p> <p>ตัวชี้วัด :</p> <p>(1) เชิงปริมาณ : จำนวนผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้งานโครงการหลวง โครงการพระราชดำริ การให้บริการวิชาการและการให้บริการสังคม 810,000 ราย</p> <p>(2) เชิงคุณภาพ : จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับการส่งเสริมการเรียนรู้ 3 แห่ง</p>	141.8143	งบเงินอุดหนุน	<p>(1) งบประมาณที่เสนอขอสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ (โครงการปีเดียว)</p> <p>(2) ไม่มีรายการผูกพันใหม่ในปี 2569</p>	<p>(1) ที่มา : สวพส.มีภารกิจในการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้พืชสวน ความหลากหลายทางชีวภาพและแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรและวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ ดำเนินงานภายใต้ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)</p> <p>(2) สภาพปัญหา/ความต้องการ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - อุทยานหลวงราชพฤกษ์ มีพื้นที่ครอบคลุม 468 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอด และขยายผลองค์ความรู้ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ - ในช่วงที่ผ่านมา ดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และหลักสูตรการเรียนรู้ด้านต่างๆ เช่น ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งแวดล้อมและการเกษตร ด้านโครงการพระราชดำริ โครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูง รวมถึงศิลปะวัฒนธรรมที่สำคัญให้เหมาะกับทุกช่วงวัย ทั้งในรูปแบบ Off-line, On- line, On-Air และมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านการจัดนิทรรศการ กิจกรรมเชิงวิชาการ และฐานการเรียนรู้สำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัย - ขับเคลื่อนและ พัฒนาการดำเนินงานเพื่อบูรณาการเป็นองค์กรที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) และร่วมเป็นส่วนหนึ่งในเป้าหมาย Net zero emissions ของประเทศไทย และพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีมาตรฐานในระดับสากล 	สามารถดำเนินโครงการก่อนนี้ผูกพันจัดซื้อจัดจ้าง และเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ	อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตนอกห้องเรียนเชิงธรรมชาติ ที่สำคัญของภาคเหนือ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่สูง โครงการหลวงและโครงการพระราชดำริ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ การเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการรวบรวมและจัดแสดงพรรณไม้มากกว่า 26,000 รายการ ได้รับมาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก และสร้างเสริมรายได้ชุมชน รวมถึงได้รับการยอมรับในระดับประเทศด้วยมาตรฐานท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

แผนงาน – ผลผลิต/โครงการ – กิจกรรม – ตัวชี้วัด (ยกเว้นแผนงานบุคคลากรภาครัฐ)	งบประมาณ 2569	งบรายจ่าย	ลักษณะการดำเนินการ	ที่มา/ความต้องการโครงการ	สถานที่ดำเนินการ/ สถานภาพปัจจุบัน (ณ วันจัดทำคำขอ)	ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ
(3) เชิงคุณภาพ : จำนวนรางวัล หรือมาตรฐาน ด้านการจัดการ ท่องเที่ยวและบริการ การ บริหารจัดการองค์กร 3 รางวัล/มาตรฐาน				<p>- นอกจากนี้อุทยานพฤกษายังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยการดึงดูดนักท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น เกษตรกร และผู้ประกอบการในพื้นที่สูง การกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ตามนโยบายของรัฐบาลไทยที่เน้นการพัฒนาพื้นที่เมืองรอง การดำเนินโครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม</p> <p>(3) ความจำเป็นเร่งด่วน : เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่ทันสมัย ครอบคลุมทั้งด้านเกษตร สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัย รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรดำเนิน โครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ระดับภูมิภาค ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการสร้างรายได้สร้างงาน และกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากได้อย่างยั่งยืน</p>		

คำชี้แจง : ให้ กรม/หน่วยงาน ยกตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม ที่เป็นรายการสำคัญ ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ดังนี้

1. ให้ยกตัวอย่างโครงการสำคัญ ๆ ที่เห็นควรนำเสนอ จำนวน 10-15 โครงการ
2. โครงการดังกล่าวจะต้องเป็นโครงการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ สนับสนุนส่งเสริมหรือพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การเตรียมการวางแผนเพื่อรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย หรือการบริหารจัดการภัยพิบัติต่าง ๆ (ภัยที่กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ-ภัยทางเศรษฐกิจ-ภัยทางสังคม-ภัยความมั่นคง) เป็นต้น โดยเน้นความสอดคล้องตามกลุ่มภารกิจของกระทรวงนั้น ๆ เป็นหลัก ได้แก่ กระทรวงด้านความมั่นคง กระทรวงด้านเศรษฐกิจ และกระทรวงด้านสังคม หรือบูรณาการประสานการสนับสนุนกลุ่มภารกิจในมิติด้านอื่นตามขอบเขตหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง
3. สำหรับหน่วยงานอื่นที่ไม่สังกัดกระทรวงให้ยกตัวอย่างโครงการตามภารกิจของหน่วยงาน
4. ให้เรียงลำดับโครงการจากวงเงินงบประมาณมากไปหาน้อย

5. ผลการเบิกจ่ายและผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568

(แบบ สว.69-03 (กรม/หน่วยงาน))

ผลการเบิกจ่ายและผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568

ชื่อหน่วยงาน..สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน).....

1. ภาพรวมผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ประเภทรายจ่าย	วงเงินตาม พ.ร.บ. (1)	วงเงินหลังโอนเปลี่ยนแปลง (2)	ผลการเบิกจ่าย		ผลการใช้จ่าย	
			จำนวน (3)	ร้อยละ (4) = (3)/(2)*100	จำนวน (5)	ร้อยละ (6) = (5)/(2)*100
รวม	531.6437	531.6437	225.9094	42.49	286.9180	53.97
รายจ่ายประจำ	343.7876	343.7876	168.3200	48.96	205.6053	59.81
รายจ่ายลงทุน	187.8561	187.8561	57.5894	30.66	81.3127	43.28

หมายเหตุ : ให้ใช้ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 เมษายน 2568 และคำนวณร้อยละจากวงเงินงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง

2. การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ปีงบประมาณ 2567

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม	งบประมาณปี 2567					คำชี้แจง
	เงินกันไว้เบิก เหลื่อมปี	เบิกจ่าย	ร้อยละ	คงเหลือ	ร้อยละ	
รวม						
1.						รูป : สาเหตุ-แนวทางการดำเนินการเบิกจ่าย
2.						
3.						
4.	- สวพส. ไม่มีการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ปีงบประมาณ 2567 -					
5.						

3. ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

3.1 ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)

ลำดับ	ชื่อ โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ
1.	ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	กองทุน สกสว.	(1) ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 500 กลุ่มบ้าน (2) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 616 กลุ่มบ้าน (3) พื้นที่กลุ่ม 2 (กลุ่มบ้านที่พัฒนาในบางกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานและภาคเอกชน 1,081 กลุ่มบ้าน (4) พื้นที่กลุ่ม 3 (กลุ่มบ้านเครือข่ายการเรียนรู้) 600 กลุ่มบ้าน	(1) สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัยที่ตรงตามปัญหาและความต้องการของชุมชนบนพื้นที่สูง 129 เรื่อง (2) พัฒนาพันธุ์พืชทางเลือกที่สำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น พันธุ์ข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง 2 สายพันธุ์ สายพันธุ์กาแฟอะราบิก้าคุณภาพ 3 สายพันธุ์ กัญชงที่มีปริมาณ THC เฉลี่ยต่ำ 2 สายพันธุ์ เป็นต้น (3) ผลักดันให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า 33 เรื่อง
2.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงเชิงพื้นที่แบบองค์รวมอย่างบูรณาการ	ปี 67 = 228.2942 ลบ. ปี 68 = 226.0590 ลบ.	(5) ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 500 กลุ่มบ้าน (6) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 616 กลุ่มบ้าน (7) พื้นที่กลุ่ม 2 (กลุ่มบ้านที่พัฒนาในบางกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานและภาคเอกชน 1,081 กลุ่มบ้าน (8) พื้นที่กลุ่ม 3 (กลุ่มบ้านเครือข่ายการเรียนรู้) 600 กลุ่มบ้าน	(1) ขยายผลการดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่สูง 2,797 กลุ่มบ้าน รวม 18 จังหวัด (คิดเป็นร้อยละ 66.52 ของพื้นที่สูงทั้งหมด) เพิ่มขึ้นจากเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 287 กลุ่มบ้าน จากการบูรณาการความร่วมมือกับ 32 หน่วยงาน ในลักษณะการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area based) ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน (2) จัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง 582 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 21.16 ของพื้นที่ดำเนินงาน ครอบคลุมเกษตรกร 46,796 ราย 101,177 แปลง พื้นที่ทำกิน 1,014,184.12 ไร่ พื้นที่ป่า 1,739,354.41 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 35,159.09 ไร่ และมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ปี 2568 จำนวน 32 กลุ่มบ้าน ครอบคลุมเกษตรกร 1,932 ราย 3,944 แปลง รวมพื้นที่ทำกิน 45,400.89 ไร่ พื้นที่ป่า 51,281.27 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 2,493.22 ไร่ (3) แก้ไขปัญหาความยากจนด้วยการส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตร แก่เกษตรกร ให้มีรายได้จากการส่งเสริมอาชีพ ไม่น้อยกว่า 520 ล้านบาท (4) ปรับระบบเกษตรแบบเดิมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นระบบเกษตรประณีตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ 25,454 ไร่ และปรับปรุงแปลงเพาะปลูกให้เป็นโรงเรือนพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง 3,058 โรงเรือน ส่งผลให้มีเกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิต

ลำดับ	ชื่อ โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ
				<p>พืชตามมาตรฐาน GAP และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) รวม 4,236 ราย</p> <p>(5) เสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนในการพึ่งตนเอง ด้วยการ ส่งเสริมการจัดทำ แผนชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 แห่ง พัฒนาผู้นำ ชุมชนและผู้นำเกษตรกร ไม่น้อยกว่า 1,150 ราย และสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่ม ปัจจุบันมีสถาบันเกษตรกร 109 กลุ่ม สมาชิก 4,265 ราย ทุนหมุนเวียนในการ ดำเนินงาน 28.53 ล้านบาท</p> <p>(6) ลดผลกระทบจากภัยแล้ง โดยพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตรและการอุปโภค บริโภค 119 แห่ง ประกอบด้วย แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 109 แห่ง แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค และบริโภค 10 แห่ง และสนับสนุนระบบกระจายน้ำระยะทาง 19,688 เมตร มีผู้รับ ประโยชน์ 460 ราย ครอบคลุมพื้นที่ 5,120 ไร่ นอกจากนี้ ชุมชนยังมีส่วนร่วมในการ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ 13,000 ไร่</p> <p>(7) แก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายหน้าดินบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน สวพส. ร่วมกับ กรม พัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรม ทางหลวงชนบท และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันจัดทำแผนการแก้ไขปัญหา การชะล้างพังทลายหน้าดินบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568 – 2570) เพื่อ บูรณาการแก้ไขปัญหา พื้นฟู และช่วยเหลือชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ</p>
2.	โครงการพัฒนาอุทยาน หลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่ง เรียนรู้ สนับสนุนการ พัฒนาระบบพื้นที่สูงและการ ให้บริการสังคม	ปี 67 = 126.3560 ลบ. ปี 68 = 153.0203 ลบ.	อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ 468 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา	<p>(1) มีหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ 15 หลักสูตร/กิจกรรม ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับหลักสูตร การเรียนการสอนในสถานศึกษา การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ และ การเรียนรู้วิถีใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อความเสมอภาค ในการเรียนรู้ให้กับประชาชนทุกช่วงวัย โดยในปี 2567 ถ่ายทอดให้กับผู้สนใจ 1,565,982 ราย และปี 2568 ถ่ายทอดให้ผู้สนใจ 890,000 ราย (ณ 30 เมษายน 2568)</p> <p>(2) มีแหล่งเรียนรู้ 19 แห่ง เพื่อเผยแพร่ความรู้ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาพื้นที่สูง โครงการ หลวง และโครงการพระราชดำริ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทาง ชีวภาพ การเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

ลำดับ	ชื่อ โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ
				<p>(3) อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นห้องเรียนธรรมชาติที่โดดเด่นด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะพรรณไม้ที่มีจำนวนสะสม 24,691 รายการ สอดรับกับฤดูกาลต่างๆ พร้อมด้วยการให้บริการที่มีมาตรฐาน ความปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>(4) ปรับกิจกรรมการดำเนินงานของ สวพส. เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ กว่า 10 ชุดองค์ความรู้ด้านความเป็นกลางทางคาร์บอน เพื่อเข้าสู่การพัฒนาเป็นองค์กรที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอนและเป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับคาร์บอนในระยะต่อไป</p> <p>(5) สร้างรายได้จากการส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรบนพื้นที่สูงและคนในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 39.00 ล้านบาทต่อปี</p> <p>(6) กระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวคิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท</p>
3.	โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล	ปี 67 = 0.5117 ลบ. ปี 68 = 0.9949 ลบ.	สำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	<p>บุคลากร สวพส. สามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และกระจายองค์ความรู้สู่เพื่อนร่วมงานได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปี 2567 อบรมหลักสูตรด้านดิจิทัล ให้กับบุคลากร 41 ราย - ปี 2568 อบรมหลักสูตรด้านดิจิทัล ให้กับบุคลากร 91 ราย (ณ 30 เมษายน 2568) โดยมีเป้าหมายในการอบรม 117 ราย
4.	ผลผลิต : การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร	ปี 67 = 48.0454 ลบ. ปี 68 = 46.1394 ลบ.	สำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	<p>สวพส. ยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์การตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 โดยกระบวนการดังนี้</p> <p>(1) บุคลากร สวพส. พัฒนาระบบงาน และสามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมจากการพัฒนาตนเอง จนเกิดโอกาสในการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานจริงได้มากถึง 111 เรื่อง เช่น การขับเคลื่อนงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ การพัฒนางานเชิงพื้นที่ การขยายผลความสำเร็จไปยังพื้นที่สูงอื่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างองค์ความรู้/ฐานข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เป็นต้น ปัจจุบันมีบุคลากร สวพส. ร้อยละ 79.09 ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากร (Digital Capability) อีกทั้งยังได้รับรางวัล “นวัตกรรมแห่งชาติ ด้านองค์กรนวัตกรรม” องค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และประชาสังคม ประจำปี 2567</p>

ลำดับ	ชื่อ โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ
				<p>(2) สวพส.ปรับปรุงกระบวนการทำงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้าถึงการบริการที่มีคุณภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยได้รับคะแนนการประเมิน ITA ร้อยละ 95.26 ได้รับการประเมินระดับ “องค์การคุณธรรมต้นแบบ” และได้รับรางวัล “เกียรติยศเลิศรัฐ” ประจำปี พ.ศ. 2567 และได้รับคะแนนการประเมินระบบราชการ 4.0 เท่ากับ 464.98 คะแนน</p> <p>(3) สวพส. ปรับปรุงกระบวนการทำงานสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล ส่งผลให้สามารถลดความซ้ำซ้อนจากกระบวนการทำงาน ทำให้สามารถดำเนินงานได้รวดเร็ว แม่นยำ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียม อีกทั้งยังใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาฐานข้อมูลสำคัญเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลการพัฒนาพื้นที่สูง</p> <p>(4) การดำเนินงานของ สวพส.สอดคล้องกับนโยบายสำคัญ ผ่านการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญสู่การปฏิบัติ และเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่เป้าหมายสำคัญ หรือกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญต่างๆ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) การบริหารการจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) เป็นต้น</p>

คำชี้แจง : ให้นำหน่วยงบประมาณยกตัวอย่างการดำเนินโครงการที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 และเห็นว่าเป็นโครงการสำคัญที่ควรนำเสนอ

3.2 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข (ข้อมูลปีงบประมาณ 2567-2568)

ลำดับ	ปัญหา-อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ สวพส.เบิกจ่ายงบประมาณในระบบ GFMS ร้อยละ 100	
2	ด้านการดำเนินงาน (1) ข้อจำกัดด้านกฎหมายและนโยบาย พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ มีข้อจำกัดเนื่องจากพื้นที่ของชุมชนบนพื้นที่สูงไม่มีเอกสารสิทธิ์ เป็นอุปสรรคต่อการกระจายการพัฒนา รวมทั้งอยู่ห่างไกล ยากลำบาก และขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ถนน และสัญญาณโทรศัพท์	สร้างกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานระดับนโยบาย โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และคณะกรรมการปรับปรุงโครงสร้างในพื้นที่โครงการหลวง ซึ่งมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน เพื่อร่วมค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปัจจุบันได้สำรวจขอบเขตพื้นที่และประสานงานขอใช้ประโยชน์พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ โดยขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน/ปฏิบัติงานของโครงการฯ เป็นไปตามมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมีคำสั่งจัดตั้ง “โครงการพัฒนาป่าไม้พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง” และมาตรา 54 แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 สำหรับบริเวณสถานที่ตั้งหน่วยงานแปลงสาธิตศูนย์เรียนรู้ เป็นไปตามมาตรา 13/1 แห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และขอผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต
	(2) ข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณ งบประมาณที่ได้รับมีข้อจำกัด ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่สูงทั่วประเทศโดยเฉพาะงบประมาณสำหรับงานวิจัยบนพื้นที่สูง ส่งผลให้องค์ความรู้งานวิจัยบนพื้นที่สูง ไม่ทันต่อปัญหาและความต้องการของชุมชน และไม่ครอบคลุมปัญหาหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาด้านความยากจน ปัญหาฝุ่นควัน และขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในบางสาขาที่จำเป็น	บูรณาการแนวทางการทำงานวิจัยบนพื้นที่สูง โดยมูลนิธิโครงการหลวงร่วมกับ สวพส. ภาครัฐหรือข่ายด้านงานวิจัย และ หน่วยบริหารจัดการทุนวิจัย ร่วมกันจัดทำแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567 - 2570) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานวิจัยแบบบูรณาการบนพื้นที่สูงของประเทศ สำหรับหน่วยงานและนักวิจัยที่ทำงานวิจัยบนพื้นที่สูง รวมถึงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ งบประมาณ และการบริหารจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตอบโจทย์และปัญหาของพื้นที่สูงได้อย่างตรง เป้าหมายทันเวลา รวมไปถึงการสร้างต้นแบบการขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีจาก งานวิจัย ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐหรือข่าย

ลำดับ	ปัญหา-อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
	(3) ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชเขตหนาวและกึ่งหนาวบนพื้นที่สูง ทำให้ปริมาณและคุณภาพผลผลิตไม่ดี รวมทั้งการแข่งขันของผลผลิตจากต่างประเทศ	กำหนดแนวทางการวิจัยเพื่อให้ได้ชนิดพืชที่เหมาะสมกับสภาพภูมินิเวศน์ของชุมชนแต่ละแห่ง ตลอดจนมีวิธีการและระบบการเกษตรกรรมที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่ม ลดต้นทุนการขนส่ง ตลอดจนมีการจัดการด้านการตลาดอย่างเหมาะสม เพื่อให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
	(4) ด้านบุคลากรและองค์ความรู้ในพื้นที่ เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ต้องดำเนินงานทั้งการวิจัยและการพัฒนา ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งด้านการตลาด และเป็นการดำเนินงานเชิงพื้นที่ ซึ่งมีพื้นที่เป้าหมายจำนวนมาก	พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะรอบด้าน และปรับใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพื้นที่สูง รวมถึงบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และสร้างผู้นำเกษตรกรในพื้นที่เพื่อขยายเครือข่ายและองค์ความรู้จากการดำเนินงานของ สวพส. รวมถึงนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการสื่อสารร่วมกับประชาชน โดยเฉพาะเรื่องการถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อเป็นหนึ่งช่องทางการเรียนรู้ และการส่งเสริมอาชีพ

6. การดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา

(แบบ สว.69-04 (กรม/หน่วยงาน))

การดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา

.....

ชื่อหน่วยงาน.....สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน).....

ประเด็นข้อสังเกต	การดำเนินการ
1.	
1.1	
1.2	
2.	
2.1	
2.2	

- ไม่มี ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา -

รายงานการพิจารณาการศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วุฒิสภา